

تاریخ: ۱۳۹۰/۰۷/۱۷

شماره: ۴۷۱۸۱

پوست: دگر

بسمه تعالی

مدیریت محترم کل دبیرخانه شورای نگهبان

با اهداء سلام:

بازگشت به نامه شماره مورخ ۱۳۹۰/۰۷/۱۷ به

پیوست تصویر دادنامه شماره مورخ ۱۳۹۰/۰۷/۱۷

هیئت عمومی دیوان عدالت اداری جهت اطلاع و اقدام مقتضی ارسال می شود.

دفتر هیات عمومی دیوان عدالت اداری

دفتر هیئت عمومی
دیوان عدالت اداری

دبیرخانه شورای نگهبان
 شماره ثبت: ۹۷۴۹۳۱۱۱۱۱۱
 تاریخ ثبت: ۸۸/۱/۱
 کد پرونده:
 ساعت ورود:

فَلَا تَتَّبِعُوا الْهَوَىٰ أَنْ تَعْدِلُوا دادنامه

بسم الله الرحمن الرحيم

شماره دادنامه: ۴۳۰

تاریخ دادنامه: ۱۳۹۰/۱۰/۵

کلاس پرونده: ۴۷۷/۸۸

مرجع رسیدگی: هیأت عمومی دیوان عدالت اداری

شاکی: آقای داود براتی

موضوع شکایت و خواسته: ابطال بند ۱۱-۲ آیین نامه شماره ۹۴۹۵/ت-۲۴۴۶۵-هـ/۱۳۸۱/۳/۵ هیأت وزیران
گردش کار: جدول پیوست مصوبه شماره ۹۴۹۵/ت-۲۴۴۶۵-هـ/۱۳۸۱/۳/۵ هیأت وزیران تحت عنوان
" آیین نامه طرح ترویج فرهنگ ایثار و شهادت و بزرگداشت یاد شهیدان و تجلیل از ایثارگران حماسه دفاع مقدس
و اعطای تسهیلات فرهنگی و هنری به خانواده‌های معظم شاهد و ایثارگران " که شرح فعالیت‌های طرح ترویج
فرهنگ ایثار و شهادت موضوع بند د ماده ۱۵۹ قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی
جمهوری اسلامی ایران را ذکر کرده و در بند ۱۱-۲ آن مقرر شده است که:

" حفظ و نگهداری و ساماندهی امور گلزارهای شهدا و دفاتر و واحدهای فرهنگی دفاع مقدس از طریق عمران
و آبادی، تکمیل شناسنامه فرهنگی، ثبت نشان ویژه بر روی نقشه‌های جغرافیایی و تابلوهای شهری و بین شهری و
ایجاد واحدهای فرهنگی در محل گلزارها "

آقای داود براتی به موجب دادخواست تقدیمی، ابطال بند ۱۱-۲ از جدول پیوست مصوبه به شرح
مذکور را خواستار شده است و ادعا می‌کند که این بند از مصوبه از حدود اختیارات هیأت وزیران خارج است
و باعث تخریب قبور شهدا، سنگ نوشته‌ها و همچنین تابلوهای منصوب بر سر قبور شهداست و با موازین
شرعی نیز مغایرت دارد و ابطال آن را خواستار شده است.

در پاسخ به شکایت شاکی، مشاور و مدیرکل دفتر امور حقوقی دولت به موجب لایحه شماره
۱۳۸۸/۱۲/۱۷-۶۵۰۵/۲۵۱۷۹۵ توضیح داده است که:

" ۱- به موجب ماده ۳۸ قانون دیوان عدالت اداری « ذکر موارد مغایرت مصوبه با شرع یا قانون یا خروج از
اختیارات در درخواست ابطال مصوبات ضروری است. در حالی که در دادخواست تقدیمی، از طرفی ابطال کل

برای اصل است
مدیر دفتر هیأت عمومی
دیوان عدالت اداری
۱۳۹۰/۱۰/۵

فَلَا تَتَّبِعُوا الْهَوَىٰ أَنْ تَعْدِلُوا دالنامه

« آیین نامه طرح ترویج فرهنگ ایثار و شهادت ... » تقاضا شده و ماده یا مواد خاص، مورد اشاره قرار نگرفته است و از سوی دیگر هیچ مستند قانونی که مصوبه دولت مغایر با آن باشد ذکر نشده است.

۲- در مورد بند ۱۱-۲ جدول ضمیمه آیین نامه یاد شده که به لحاظ مفاد آن با درخواست تقدیمی مرتبط است لازم به ذکر است که از یک طرف این بند در اجرای حکم قانونی موضوع بند (د) ماده (۱۵۹) قانون برنامه سوم توسعه به تصویب هیأت وزیران رسیده است و از طرف دیگر اساساً مفاد این بند که ناظر بر انجام پاره‌ای اقدامات اجرایی است مغایرتی با قوانین ندارد.

۳- نکته قابل توجه آن که استمرار اجرای طرح یاد شده به صراحت بند (ک) ماده (۱۰۶) قانون برنامه چهارم توسعه ... مورد تاکید قانونگذار قرار گرفته است.

۴- با عنایت به مفاد شکایت و نیز دفاعیات بنیاد شهید و امور ایثارگران و سوابق مربوط، ایراد و اعتراض شاکی ناظر بر عملیات و اقدامات اجرایی است که در بهشت زهرا (س) در مورد تعدادی از قبور شهدا صورت گرفته و از این جهت لازم است به طرق قانونی مربوط غیر از راهکار تقاضای ابطال مصوبه اقدام کنند. "

قائم مقام دبیر شورای نگهبان قانون اساسی نیز به موجب نامه شماره ۴۰۰۵۱/۳۰/۸۹-۱۳۸۹/۷/۲۱ اعلام کرده است که:

" موضوع بند ۱۱-۲ از مصوبه شماره ۲۴۴۶۵/ت/۹۴۹۵ مورخ ۱۳۸۱/۳/۵ هیأت وزیران، در جلسه مورخ ۱۳۸۹/۷/۱۴ فقهای شورای نگهبان مورد بحث و بررسی قرار گرفت و نظر فقهای معظم به شرح زیر اعلام می‌شود: اصل ساماندهی که در مصوبه آمده است خلاف موازین شرع شناخته نشد. اما اقدام اشخاص و دستگاهها نسبت به تخریب سنگ قبور شهداء و تعویض آن در صورت عدم رضایت صاحبان آنها خلاف موازین شرع می‌باشد. "

هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در تاریخ یاد شده با حضور رؤسا، مستشاران و دادرسان علی‌البدل شعب دیوان تشکیل شد. پس از بحث و بررسی، با اکثریت آراء به شرح آینده به صدور رأی مبادرت می‌کند.

رأی هیأت عمومی

اولاً: نظر به این که قائم مقام دبیر شورای نگهبان به موجب نامه شماره ۴۰۰۵۱/۳۰/۸۹-۱۳۸۹/۷/۲۱ اعلام کرده است که « اصل ساماندهی که در مصوبه آمده خلاف موازین شرع شناخته نشد. اما اقدام اشخاص و دستگاهها نسبت به تخریب سنگ قبور شهدا و تعویض آن در صورت عدم رضایت صاحبان آنها خلاف موازین شرع می‌باشد. » بند (۱-۲) مصوبه شماره ۲۴۴۶۵/ت/۹۴۹۵-۱۳۸۱/۳/۵ هیأت وزیران با توجه به فراز اول نظریه

خیابان بهشت (خلع جنوبی پارک شهر) دیوان عدالت اداری

فقهای شورای نگهبان قابل ابطال تشخیص داده نمی‌شود. بدیهی است با توجه به فراز دوم نظریه مذکور، اقدام

فَلَا تُتَّبِعُوا الْهَوَىٰ أَنْ تَعْدِلُوا دالنامه

اشخاص و دستگاهها نسبت به تخریب سنگ قبور شهدا و تعویض آن در صورت عدم رضایت صاحبان آنها خلاف موازین شرع است.

ثانیاً: نظر به این که به موجب بند د ماده ۱۵۹ قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۷۹/۱/۱۷، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی موظف شده است به منظور ترویج فرهنگ ایثار و شهادت و بزرگداشت یاد شهیدان و تجلیل از ایثارگران و حماسه دفاع مقدس و اعطای تسهیلات ویژه در فعالیتهای فرهنگی هنری به خانوادههای معظم شاهد و ایثارگران با همکاری بنیاد شهید انقلاب اسلامی و بنیاد مستضعفان و جانبازان انقلاب اسلامی و بنیاد حفظ آثار و ارزشهای مقدس، طرح مناسبی را تهیه و به هیأت وزیران ارائه کند و در همین راستا هیأت وزیران به موجب مصوبه شماره ۹۴۹۵/ت/۲۴۴۶۵ هـ- ۱۳۸۱/۳/۵ آیین نامه طرح ترویج فرهنگی ایثار و شهادت و بزرگداشت یاد شهیدان و تجلیل از ایثارگران حماسه دفاع مقدس و اعطای تسهیلات فرهنگی و هنری به خانوادههای معظم شاهد و ایثارگران را به تصویب رسانده است و در ماده ۶ آیین نامه، فعالیتهای مورد نظر به موارد مذکور در جدول پیوست تصویب نامه موکول شده است و بند ۱۱-۲ از جدول شرح فعالیتهای طرح ترویج فرهنگ ایثار و شهادت به حفظ و نگهداری و ساماندهی امور گلزار شهدا و دفاتر و واحدهای فرهنگی دفاع مقدس از طریق عمران و آبادی تصریح شده است و از سویی در بند ک ماده ۱۰۶ قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مصوب سال ۱۳۸۳ دولت مکلف شده است، اقدام لازم در جهت استمرار اجرای طرح ترویج فرهنگ ایثار و شهادت معمول دارد، بنا به مراتب فوق بند ۱۱-۲ از آیین نامه مورد اعتراض، در حدود اختیارات هیأت وزیران صادر شده است، با قانون مغایرتی ندارد و قابل ابطال تشخیص داده نمی شود. /

رئیس هیأت عمومی دیوان عدالت اداری

محمدجعفر منتظری

